

Op grond van artikel 57, eerste lid, aanhef en onder b en c, van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg), stelt de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) beleidsregels vast voor het uitoefenen van de bevoegdheid om tarieven en prestatiebeschrijvingen vast te stellen.

Kenmerk
AL/BR-0006
11D0042423

1. Reikwijdte

Deze beleidsregel is van toepassing op zorg als bedoeld in artikel 1 sub b van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) voor zover deze wordt geleverd in het kader van een experiment zoals bedoeld in artikel 58 Wmg.

2. Doel van de beleidsregel

Artikel 58 van de Wmg bepaalt dat een experiment maximaal vijf jaar kan duren. De NZa kan op verzoek of ambtshalve besluiten de gevolgen van een experiment gedurende een beperkte periode geheel of gedeeltelijk in stand te laten. Deze beleidsregel beschrijft de voorwaarden die de NZa aan een aanvraag hiertoe stelt.

3. Begripsbepalingen

3.1 Experiment

Een experiment op basis van een beleidsregel als bedoeld in artikel 58 Wmg.

3.2 Gevolgen van een experiment

De door een experiment gecreëerde situatie waarin is afgeweken van het reguliere beleid of van de reguliere bekostigingssystematiek.

3.3 Experimenteertpartijen

Partijen die deelnemen aan een experiment als bedoeld in artikel 3.1.

3.4 Instandlating van de gevolgen van een experiment

Situatie waarin de NZa heeft besloten dat de gevolgen van een experiment kunnen worden voortgezet in maximaal de periode van datum van beëindiging van het experiment in jaar t tot en met 31 december van het jaar t+1.

3.5 Jaar t

Het jaar waarin het experiment afloopt.

4. Voorwaarden

Van het geheel of gedeeltelijk in stand laten van de gevolgen van een experiment op grond van artikel 5 van deze beleidsregel kan alleen sprake zijn wanneer is voldaan aan de voorwaarden in dit artikel.

a.) Experimenteertpartijen dienen uiterlijk 12 weken voor afloop van een experiment een tweezijdig verzoek tot (gehele of gedeeltelijke) instandlating van de gevolgen van een experiment in bij de NZa.

b.) Experimenteerpartijen dienen eveneens uiterlijk 12 weken voor afloop van een experiment een tweezijdig verzoek voor een (regulier) tarief of nieuwe zorgprestatie dan wel een verzoek voor overname van (delen van) het experiment in reguliere bekostiging bij de NZa in.

Kenmerk
AL/BR-0006
11D0042423

Pagina
2 van 5

c.) Experimenteerpartijen dienen uiterlijk 12 weken voor afloop van een experiment een evaluatie van het experiment in bij de NZa waaruit blijkt dat de resultaten volgens de experimenteerpartijen positief zijn.

d.) De instandlating past (indien het experiment wordt bekostigd vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)) binnen de voor het betreffende jaar beschikbare financiële ruimte.

e.) Een of meer van de navolgende situaties doen zich voor:

- De NZa kan voor afloop van het experiment niet beslissen over reguliere bekostiging van de nieuwe zorgprestatie of over overname van onderdelen van het experiment binnen de reguliere bekostigingssystematiek dan wel de feitelijke invoering daarvan kan niet voor afloop van het experiment plaatsvinden.
- De NZa is voornemens haar beleid te wijzigen waardoor bekostiging van (een deel van) de zorg als bedoeld in artikel 1 van deze beleidsregel kan plaatsvinden op grond van het toekomstige (gewijzigde) beleid.

5. Instandlating gevolgen experiment

5.1. De NZa kan besluiten de gevolgen van een experiment in stand te laten mits voldaan is aan de voorwaarden als opgenomen in artikel 4.

5.2. De NZa kan voorwaarden verbinden aan de instandlating van de gevolgen van een experiment.

6. Inwerkingtreding en citeerregel

Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin de mededeling als bedoeld in artikel 20, tweede lid, sub b, van de Wmg, wordt geplaatst en werkt terug tot 1 januari 2012.

Deze beleidsregel kan worden aangehaald als: "Beleidsregel Tijdelijke instandlating gevolgen experimenten".

Toelichting

Algemeen

Kenmerk
AL/BR-0006
11D0042423

Pagina
3 van 5

De Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) geeft de NZa de mogelijkheid om experimenten toe te staan op het gebied van de tarifiering of de bekostiging van prestaties en op het gebied van prestatiebeschrijvingen. De bepalingen die beschrijven aan welke voorwaarden experimenten moeten voldoen, zijn te vinden in artikel 58 Wmg. Hierin is bepaald dat een experiment maximaal 5 jaar duurt.¹ Het is niet mogelijk een experiment te verlengen. Wel bestaat de mogelijkheid om bij beëindiging van een experiment de gevolgen van het experiment geheel of gedeeltelijk in stand te laten. Kortom, het experiment eindigt, maar de gevolgen kunnen nog voor bepaalde tijd in stand worden gelaten.

Artikel 58, lid 5 Wmg luidt als volgt:

'Een beleidsregel als bedoeld in het eerste lid bepaalt de maximale duur van het experiment, die ten hoogste vijf jaren bedraagt. De zorgautoriteit kan besluiten de gevolgen van het experiment geheel of gedeeltelijk in stand te laten tot het einde van het boekjaar volgend op het boekjaar waarin het experiment is geëindigd.'

Uit de toelichting op artikel 58 Wmg (dat ook al in de WTG voorkwam) volgt dat de NZa ten aanzien van de invulling van de mogelijkheid tot de tijdelijke instandlating van de gevolgen van experimenten een zekere beleidsvrijheid heeft. De NZa heeft in de onderhavige beleidsregel het toepassingskader met betrekking tot artikel 58 lid 5 Wmg vastgelegd, opdat voor alle veldpartijen duidelijk is in welke gevallen de NZa van haar bevoegdheid gebruik zal maken.

Tijdelijke instandlating van de gevolgen van een experiment kan – zo geeft de toelichting bij de Wmg aan – wenselijk zijn voor de “zorgvuldige beëindiging van het experiment”. Dit is bijvoorbeeld het geval als de beëindiging van het experiment en daarmee teruggang naar de oorspronkelijke bekostiging grote administratieve en financiële gevolgen heeft voor zorgaanbieders, die wellicht minder hard aankomen als deze niet midden in een boekjaar worden doorgevoerd.

Ook is het denkbaar dat een beleidswijziging reeds voorzien is, die meer lijkt op de situatie zoals die in het experiment gold, dan op het reguliere beleid waarop de experimenteerprijzen na beëindiging van het experiment moeten aansluiten. In een dergelijke situatie creëert de NZa een onnodig zware belasting voor de experimenteerprijzen als er geen tijdelijke overgang wordt gecreëerd (zie daarover ook de toelichting bij artikel 4).

In het hiernavolgende worden de artikelen van de beleidsregel nader toegelicht.

Artikel 1. Reikwijdte

De beleidsregel is van toepassing op zorg die geleverd wordt in het kader van experimenten zoals bedoeld in artikel 58 Wmg.

¹ In de aanwijzing van de minister van VWS die ten grondslag ligt aan de Beleidsregel *Innovaties ten behoeve van nieuwe zorgprestaties*, is de maximale experimenteelperiode van kortdurende kleinschalige experimenten begrensd op 3 jaar.

Artikel 3. Begripsbepalingen

In artikel 3 worden de begrippen die in de beleidsregel worden gehanteerd nader omschreven. Een experiment zoals genoemd onder artikel 3.1 kan zowel kleinschalig als grootschalig zijn. Hieronder worden de huidige beleidsregels opgesomd die nu onder artikel 58 Wmg vallen.

Kenmerk
AL/BR-0006
11D0042423
Pagina
4 van 5

Kleinschalig experiment als bedoeld in:

- de beleidsregel 'Innovatie ten behoeve van nieuwe zorgprestaties';
- de beleidsregel 'Transitieprogramma langdurige zorg';
- de beleidsregel 'Ketenzorg dementie';
- de beleidsregel 'Nationaal programma ouderenzorg'.

Grootschalig experiment als bedoeld in:

- de beleidsregel 'Screen to screen zorg';
- de beleidsregel 'Sint Maartenskliniek';
- de beleidsregel 'Experiment Epilepsie'.

De experimenteerprijzen zoals genoemd in artikel 3.3 zijn de ziektekostenverzekeraar (zorgverzekeraar voor Zvw-zorg en zorgkantoor voor AWBZ-zorg) en de zorgaanbieder.

Instandlating zoals genoemd in artikel 3.4 houdt in dat het experiment niet kan worden uitgebreid. Met jaar t wordt het jaar bedoeld waarin het experiment afloopt.

Artikel 4. Voorwaarden

Om in aanmerking te kunnen komen voor instandlating van de gevolgen van een experiment dienen experimenteerprijzen aan een aantal voorwaarden te voldoen. Zo dienen partijen uiterlijk 12 weken voor afloop van een experiment een tweezijdig verzoek tot instandlating van de gevolgen van het experiment in te dienen. Daarnaast dienen experimenteerprijzen uiterlijk 12 weken voor afloop van een grootschalig experiment een tweezijdig verzoek bij de NZa in voor overname van (onderdelen van) het grootschalige experiment in de reguliere bekostiging dan wel voor kleinschalige experimenten een verzoek tot een regulier tarief of nieuwe zorgprestatie.

Deze termijn van 12 weken gebruikt de NZa om te onderzoeken of het wenselijk en mogelijk is om over te gaan tot reguliere bekostiging.

Belangrijke voorwaarde is voorts dat een evaluatie van het experiment heeft plaatsgevonden waaruit blijkt dat beide experimenteerprijzen het experiment als geslaagd beschouwen en het experiment in aanmerking zou kunnen komen voor voortzetting binnen het reguliere beleid of de reguliere bekostiging. Deze evaluatie moet door de zorgaanbieder(s) zelf uiterlijk 12 weken voor afloop van een experiment bij de NZa worden aangeleverd.

De gevolgen van experimenten die bekostigd worden uit de AWBZ kunnen uitsluitend in stand worden gelaten indien aan de voorwaarden van artikel 4 is voldaan en er voldoende financiële ruimte in de AWBZ beschikbaar is. De financiering van zorg op grond van de AWBZ kent geen open eind, dit brengt met zich mee dat de kosten van het experiment altijd eerst moeten worden getoetst aan de beschikbare ruimte. De beleidsregel contracteerruimte schrijft voor welke middelen dit zijn: dit is de in het betreffende jaar geormerkte ruimte voor de beleidsregel Innovatie ten behoeve van nieuwe zorgprestaties. Is deze ruimte niet voldoende, dan kan de NZa niet anders dan het verzoek tot instandlating afwijzen.

In artikel 4.6 is een tweetal situaties beschreven waarin instandlating van de gevolgen een mogelijkheid is. Hiertoe vormt de NZa zich een oordeel over de ingediende evaluatie. Ook zal de NZa globaal onderzoeken of het wenselijk en reëel is dat er een nieuwe zorgprestatie komt. Indien dit niet het geval is zal de NZa partijen tijdig hierover informeren.

Kenmerk
AL/BR-0006
11D0042423

Pagina
5 van 5

Wanneer de NZa oordeelt dat instandlating wenselijk is, dan zal artikel 5 worden toegepast. Dit is geen garantie dat er ook daadwerkelijk een nieuwe zorgprestatie zal komen, alleen dat de gevolgen van het experiment tijdelijk in stand worden gelaten.

Artikel 5. Instandlating gevolgen experiment

De periode van instandlating van de gevolgen van het experiment beslaat maximaal de periode van datum van beëindiging van het experiment in jaar t tot en met 31 december van het jaar t+1.

Instandlating van de gevolgen wil zeggen dat de zorgaanbieder die bij het experiment betrokken is geweest de levering van de innovatieve zorgprestatie, of de door een experiment gecreëerde situatie waarin is afgeweken van het reguliere beleid of de reguliere bekostiging gedurende een beperkte tijd kan voortzetten. Het experiment kan gedurende de instandlating niet worden uitgebreid.

De bekostiging van de instandlating van de gevolgen van het experiment vindt, voor zover het gaat om AWBZ-zorg, plaats op basis van een naar rato te bepalen bedrag. Dit houdt in dat de benodigde middelen in de periode van instandlating een evenredig deel zijn van het in het laatste jaar gehonoreerde bedrag.

Voorbeeld: wanneer de periode van instandlating zes maanden bedraagt, is het bedrag $\frac{6}{12}^e$ deel van het in het laatste jaar gehonoreerde bedrag. De voorwaarden die de NZa kan stellen aan de tijdelijke instandlating zijn afhankelijk van het experiment en kunnen per experiment verschillen.